T002 A HÀM II 71-Khởi Thế Nhân Bổn-Chuyển Luân Vương

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

683 KHỞI THẾ NHÂN BỔN-CHUYỂN LUÂN VƯƠNG - TRƯỜNG A HÀM II

Phaåm 3: CHUYEÅN LUAÂN VÖÔNG

Chö Tyø-kheo, trong chaâu Dieâm-phuø, khi Chuyeån luaân vöông ra ñôøi, thì ngay nôi coõi Dieâm-phuø aáy töï nhieân coù ñaày ñuû baûy thöù quyù baùu. Vò Chuyeån luaân vöông aáy laïi coù boán thöù naêng löïc thaàn thoâng. Baûy thöù quyù baùu aáy laø gì? Moät laø baùnh xe vaøng baùu, hai laø voi traéng baùu, ba laø ngöïa baùu maøu xanh bieác, boán laø ngoïc thaàn baùu, naêm laø ngoïc nöõ baùu, saùu laø chuû kho taøng baùu, baûy laø töôùng lónh baùu. Ñoù laø baûy thöù baùu. Chö Tyø-kheo, theá naøo laø Chuyeån luaân thaùnh vöông coù ñaày ñuû baùnh xe vaøng baùu? Chö Tyø-kheo, Chuyeån luaân thaùnh vöông aáy xuaát hieän ôû coõi Dieâm- phuø-ñeà, duøng nöôùc röôùi ñaàu, laøm Saùt-ñeá-lôïi. Vaøo ngaøy chay tònh, ngaøy raèm traêng troøn, nhaø vua goäi ñaàu, maëc aùo loâng traéng thaúng neáp, xoõa toùc ruõ xuoáng, trang söùc baèng ngoïc Ma-ni vaø caùc Anh laïc; ôû treân laàu gaùc, quyeán thuoäc quaàn thaàn, vaây quanh sau tröôùc. Khi aáy, tröôùc vua, töï nhieân coù baùnh xe baùu baèng vaøng trôøi, coù ngaøn taêm, truïc, vaønh, caùc boä phaän ñaày ñuû, hieän ñeán, chaúng phaûi do thôï laøm thaønh; ñöôøng kính baùnh xe baèng baûy khuyûu tay. Baáy giôø Chuyeån luaân thaùnh vöông quaùn ñaûnh Saùt-ñeá-lôïi nghó theá naøy: “Khi xöa ta töøng nghe noùi theá naøy: ‘Neáu coù vua quaùn ñaûnh Saùt-ñeá- lôïi vaøo ngaøy chay tònh, ngaøy raèm traêng troøn, goäi ñaàu, maëc y phuïc baèng loâng traéng thaúng neáp, mang caùc Anh laïc, ôû treân laàu gaùc, quyeán thuoäc, quaàn thaân sau tröôùc vaây quanh thì khi aáy tröôùc vua töï nhieân coù baùnh xe baùu baèng vaøng trôøi, coù ngaøn taêm, truïc vaønh, caùc boä phaän ñaày ñuû, hieän ñeán, chaúng phaûi do coâng thôï, toaøn baèng maøu vaøng, ñöôøng kính baèng baûy khuyûu tay. Khi coù ñieàm naøy thì vua ñaõ thaønh töïu ñöùc cuûa Chuyeån luaân vöông’. Nay ta nhaát ñònh xöùng ñaùng laø Chuyeån luaân vöông”. Baáy giôø Chuyeån luaân vöông quaùn ñaûnh Saùt-ñeá-lôïi muoán thöû baùnh xe baùu kia, lieàn ra leänh trang bò boán loaïi binh chuûng laø töôïng binh, maõ binh, xa binh, boä binh. Boán binh chuûng ñaõ trang bò xong, nhaø vua lieàn ñi ñeán beân baùnh xe vaøng. Ñeán nôi, ñeå loä caùnh tay phaûi, ñaàu goái quyø xuoáng ñaát, ôû tröôùc baùnh xe vaøng, duøng tay phaûi voã baùnh xe baùu vaø noùi theá naøy: “Naøy baùnh xe baùu! Nay neáu ta laø Chuyeån luaân vöông thì haõy vì ta maø haøng phuïc nhöõng vuøng ñaát chöa haøng phuïc”. Baùnh xe baùu töùc thôøi chuyeån baùnh ñeå haøng phuïc caùc nôi chöa haøng phuïc. Chö Tyø-kheo, khi aáy, vua quaùn ñaûnh Saùt-ñeá-lôïi ñaõ thaáy baùnh xe

vaøng baùu kia chuyeån ñoäng, lieàn trang bò xa giaù ñi veà höôùng Ñoâng. Baùnh xe baùu kia vaø boán loaïi binh chuûng: töôïng, maõ… cuøng luùc ñi theo. Chö Tyø-kheo, tröôùc vaø sau baùnh xe baùu, laïi coù boán vò ñaïi thieân ñi keøm. Ñòa phöông naøo

maø baùnh xe baùu kia ñeán döøng nghæ thì Chuyeån luaân vöông vaø boán loaïi binh chuûng töôïng, maõ… cuõng ñeàu döøng laïi nghæ taïi nôi aáy. Luùc baáy giôø taát caû caùc vò Quoác vöông ôû phöông Ñoâng ñeàu laáy baùt vaøng ñöïng ñaày côm baïc, hoaëc laáy baùt baïc ñöïng ñaày côm vaøng. Laøm nhö vaäy ñaày ñuû roài, cuøng ñi ñeán tröôùc choã Chuyeån luaân vöông. Ñeán nôi, hoï taâu vôùi Chuyeån luaân vöông: "Taâu ñaïi vöông, ngaøi ñeán ñaây thaät quí hoùa! Ñaây laø thieân vaät (xin daâng ngaøi)! Nhaân daân phöông Ñoâng naøy giaøu coù, an laïc, khoâng coù sôï seät; nhaân daân ñoâng ñuùc, thaät raát deã thöông. Cuùi xin Ñaïi thieân xoùt thöông thoï nhaän! Xin laân maãn, chuùng thaàn tuaân meänh phuïng söï thieân vöông, quyeát khoâng thay loøng ñoåi daï". Khi aáy Chuyeån luaân vöông baûo caùc vua: "Caùc oâng neáu ñaõ thaønh taâm nhö vaäy thì caùc oâng ôû trong quoác ñoä cuûa mình haõy trò hoùa ñuùng nhö phaùp. Vì sao? Vì neáu caùc oâng ñeå cho trong quoác ñoä cuûa mình coù nhöõng ñieàu aùc phi phaùp xaûy ra thì ta seõ trò toäi caùc oâng. Nay ta ra leänh cho caùc oâng phaûi chaám döùt saùt sanh, vaø daïy cho daân chuùng khoâng saùt sanh, khoâng laáy vaät khoâng cho, khoâng taø daâm, khoâng noùi doái… khoâng taø kieán. Neáu caùc oâng chaám döùt saùt sanh, khoâng laáy vaät khoâng cho, khoâng taø daâm, noùi lôøi chaân thaät, chaùnh kieán thì ta bieát laø caùc oâng vaø ñaát nöôùc caùc oâng ñaõ haøng phuïc". Baáy giôø caùc Quoác vöông ôû phöông Ñoâng nghe Chuyeån luaân vöông daïy nhö vaäy roài, cuøng luùc ñoàng thoï nhaän möôøi nghieäp thieän; thoï nhaän roài laøm theo. Moãi quoác ñoä ñeàu nhö phaùp trò hoùa. Vì söï töï taïi cuûa Chuyeån luaân vöông neân ngaøi ñi ñeán choã naøo, baùnh xe baùu ñi theo ñeán ñoù. Baùnh xe baùu baèng vaøng trôøi cuûa Thaùnh vöông ñaõ haøng phuïc caùc quoác ñoä phöông Ñoâng nhö vaäy roài, ñeán bôø bieån phöông Ñoâng du haønh cuøng khaép roài quay veà. Keá ñeán, laàn löôït ñi ñeán phöông Nam, phöông Taây, cho ñeán phöông Baéc, y theo con ñöôøng Chuyeån luaân vöông ngaøy xöa ñaõ ñi maø ñi. Chuyeån luaân vöông vaø boán loaïi binh chuûng khi daãn nhau ñi thì baùnh xe baùu naøy döøng laïi choã naøo thì ôû ngay choã aáy, Chuyeån luaân vöông vaø boán loaïi binh chuûng lieàn döøng laïi choã ñoù. Baáy giôø taát caû caùc Quoác vöông ôû phöông Baéc cuõng ñeàu mang baùt baèng vaøng trôøi ñöïng ñaày côm baïc; hoaëc baùt baèng baïc trôøi ñöïng ñaày côm vaøng. ñeán nôi, quyø thaúng, thöa: "Thieân vöông ñeán ñaây, thaät laø vinh

685 KHỞI THẾ NHÂN BỔN-CHUYỂN LUÂN VƯƠNG - TRƯỜNG A HÀM II haïnh! Thieân vöông ñeán ñaây, thaät laø vinh haïnh! Chuùng toâi ôû phöông Baéc naøy troâng chôø Thieân vöông. ÔÛ ñaây, nhaân daân ñoâng ñuùc, giaøu coù, an laïc, khoâng gì lo sôï, thaät laø deã meán. Xin Thieân vöông ôû laïi trò hoùa. Chuùng toâi xin thaàn phuïc". Chuyeån luaân vöông lieàn daïy: "Neáu quaû nhö vaäy, caùc oâng haõy töï trò hoùa quoác ñoä cuûa mình, nhaát möïc y theo giaùo leänh, ñöøng laøm traùi phaùp. Vì sao? Vì ñöøng ñeå cho trong quoác ñoä cuûa ta coù ngöôøi phi phaùp vaø keû laøm aùc. Laïi nöõa, caùc oâng ñöøng saùt sanh vaø daïy ngöôøi khoâng saùt sanh, khoâng laáy vaät khoâng cho, vaø vieäc taø daâm, noùi doái cho ñeán taø kieán, caùc oâng phaûi ñoaïn tröø. Neáu lìa saùt sanh cho ñeán neáu thöïc haønh chaùnh kieán, laøm ñöôïc nhö vaäy thì ta bieát laø quoác ñoä cuûa caùc oâng ñeàu ñaõ haøng phuïc". Caùc vò vua

aáy cuøng taâu vôùi Chuyeån luaân vöông: “Chuùng toâi seõ phuïng haønh ñuùng nhö lôøi Thieân vöông daïy”. Baáy giôø caùc Quoác vöông ôû caùc phöông Baéc nghe Chuyeån luaân vöông daïy nhö vaäy roài ñeàu tuaân theo, thoï möôøi nghieäp thieän; thoï roài thöïc haønh, giöõ ñuùng nhö phaùp, y luaät trò hoùa. Do söùc töï taïi neân Chuyeån luaân vöông ñi ñeán choã naøo, baùnh xe baùu theo ñeán nôi aáy. Baùnh xe vaøng naøy cöù nhö theá laàn löôït haøng phuïc phöông Baéc roài, qua tôùi bôø bieån Baéc, coù bao quoác ñoä ñeàu ñi khaép bieân giôùi, xong roài trôû veà. Baáy giôø, ôû trong coõi Dieâm-phuø-ñeà, vua choïn löïa moät ñòa ñieåm huøng vó nhaát, ñeïp ñeõ nhaát, saïch seõ nhaát cho baùnh xe baùu döøng laïi choã ñoù. Choã aáy töø Ñoâng sang Taây roäng baûy do-tuaàn; Nam sang Baéc öôùc chöøng möôøi hai do-tuaàn. Ñi ñöôïc nhö vaäy roài, baáy giôø, vaøo ban ñeâm, chö Thieân ñi xuoáng, töï nhieân vì Chuyeån luaân thaùnh vöông taïo laäp cung ñieän, hoaøn thaønh töùc thôøi. Khi ñaõ hoaøn thaønh, cung ñieän aáy röïc rôõ, trang nghieâm, do boán baùu taïo thaønh, ñoù laø vaøng, baïc, pha leâ, löu ly coõi trôøi. Khi aáy baùnh xe baùu baèng vaøng roøng coõi trôøi vì Thaùnh vöông, ñang ôû cöûa trong cuûa cung ñieän voït leân hö khoâng, ung dung döøng laïi nhö dính vaøo truïc xe, khoâng lay, khoâng ñoäng. Ngay khi aáy Chuyeån luaân vöông raát vui möøng, voâ cuøng phaán khôûi nghó theá naøy: “Nay ta ñaõ ñöôïc baùnh xe baùu coõi trôøi roài ö?” Chö Tyø-kheo, Chuyeån luaân thaùnh vöông aáy coù baùnh xe baùu baèng vaøng trôøi, hoaøn haûo töï nhieân, hình daùng laø nhö theá. Chö Tyø-kheo, Chuyeån luaân vöông laïi coù voi baùu maøu traéng hoaøn haûo nhö theá naøo? Chö Tyø-kheo, Chuyeån luaân vöông vaøo buoåi saùng sôùm, khi ñang

ngoài trong cung quan saùt lieàn coù voi baùu xuaát hieän, maøu loâng ñeïp ñeõ, hình theå toaøn traéng nhö hoa Caâu-vaät-ñaàu, baûy chi chaám ñaát, coù ñaïi thaàn löïc, bay ñi treân khoâng. Ñaàu noù maøu ñoû, nhö con truøng Ñaø-la-cuø-ba-ca. Voi coù saùu ngaø nhoïn hoaét, raát ñeïp, trang nghieâm nhieàu maøu, gioáng nhö luùa vaøng. Voi teân laø OÂ-boâ-sa-tha. Chuyeån luaân thaùnh vöông thaáy voi baùu roài nghó nhö theá naøy: “Voi naøy ñaõ xuaát hieän, neáu khi ñöôïc ñieàu phuïc thì coù theå ñaûm nhaän caùc vieäc, trôû thaønh thuaàn phuïc ñeå cöôõi chaêng?” Baáy giôø, trong voøng moät ngaøy, con voi baùu aáy lieàn ñöôïc ñieàu phuïc, coù theå ñaûm nhaän vieäc keùo xe cho vua vaø taát caû vieäc khaùc. Gioáng nhö con voi ñaõ ñöôïc ñieàu phuïc qua voâ löôïng traêm ngaøn naêm ñeán nay, nghieâm trang, hieàn laønh, tuøy thuaän, thích yù, con voi baùu kia trong voøng moät ngaøy, chòu söï ñieàu phuïc, ñaûm nhaän caùc vieäc cuõng gioáng nhö theá. Khi aáy Chuyeån luaân vöông muoán thöû voi baùu, vaøo buoåi saùng sôùm, khi maët trôøi vöøa moïc cöôõi voi baùu kia chu du cuøng khaép, ñeán taän bôø bieån, thaáu choán bieân thuøy. Chu du khaép nôi roài, trôû veà ñeán choã cung ñieän cuõ, Chuyeån luaân vöông kia môùi aên ñieåm taâm. Do nhaân duyeân aáy, baáy giôø nhaø vua, trong loøng voâ cuøng hoan hyû, cho raèng vì mình neân môùi sanh voi baùu nhö vaäy. Chö Tyø-kheo, Chuyeån luaân vöông aáy coù voi baùu traéng, töï nhieân, hoaøn haûo laø nhö vaäy. Chö Tyø-kheo, Chuyeån luaân thaùnh vöông coù ngöïa baùu hoaøn haûo nhö theá naøo? Chö Tyø-kheo, Chuyeån luaân vöông aáy, vaøo buoåi saùng sôùm, ngoài treân cung ñieän,

thì ngay tröôùc maët vua, ngöïa baùu maøu xanh bieác xuaát hieän, thaân theå xanh möôùt, saéc loâng oùng aû, ñaàu ñen, loâng bôøm bung ra, coù söùc thaàn thoâng, bay ñi treân khoâng, teân noù laø Baø-la-la-ha. Chuyeån luaân vöông thaáy ngöïa roài, nghó theá naøy: "Ngöïa naøy ñaõ xuaát hieän, neáu khi ñaõ ñieàu phuïc thì coù theå nhaän laõnh caùc vieäc, coù theå vì ta laøm toát vieäc chuyeân chôû chaêng?" Khi aáy, trong voøng moät ngaøy, ngöïa baùu kia lieàn ñöôïc ñieàu phuïc, ñaûm nhaän caùc vieäc. Gioáng nhö con ngöïa ñaõ ñöôïc ñieàu phuïc töø voâ löôïng naêm ñeán nay, hieàn laønh voâ cuøng, con ngöïa naøy cuõng vaäy, khi ñieàu phuïc chæ trong voøng moät ngaøy, coù theå ñaûm nhaän taát caû moïi vieäc. Khi aáy Chuyeån luaân vöông muoán thöû ngöïa baùu vaøo buoåi saùng sôùm, khi maët trôøi vöøa moïc, cöôõi leân ngöïa baùu ñi khaép coõi nöôùc, trôû veà cung ñieän, Chuyeån luaân vöông môùi duøng saùng. Vì nhaân duyeân aáy neân sanh hoan hyû, phaán

687 KHỞI THẾ NHÂN BỔN-CHUYỂN LUÂN VƯƠNG - TRƯỜNG A HÀM II khôûi voâ cuøng: "Nay ta ñaõ coù ngöïa baùu maøu xanh bieác". Chö Tyø-kheo, Chuyeån luaân vöông aáy coù ngöïa baùu hoaøn haûo laø nhö vaäy. Chö Tyø-kheo, Chuyeån luaân vöông coù ngoïc baùu hoaøn haûo laø nhö theá naøo? Chö Tyø-kheo, Chuyeån luaân vöông aáy coù ngoïc Ma-ni baùu, saéc tyø löu ly, coù taùm caïnh ñeïp ñeõ, chaúng phaûi do thôï laøm ra, töï nhieân phaùt ra aùnh saùng trong suoát. Chuyeån luaân vöông thaáy ngoïc aáy roài, nghó nhö theá naøy: "Ngoïc Ma-ni baùu naøy ñaày ñuû caùc töôùng, phaûi treo noù ôû trong cung ñeå phaùt aùnh saùng". Khi aáy Chuyeån luaân vöông muoán thöû ngoïc baùu Ma- ni neân trang bò boán binh chuûng laø töôïng binh, maõ binh, xa binh vaø boä binh. Ñuû boán binh chuûng roài, vaøo nöûa ñeâm, maây ñen daøy ñaëc, saám chôùp noåi leân, möa rôi laát phaát, khi aáy Chuyeån luaân vöông laáy vieân ngoïc baùu treo treân ngoïn côø ñi ra ngoaøi vöôøn, yù muoán daïo chôi thöû xem tính chaát cuûa ngoïc. Chö Tyø-kheo, ngoïc baùu Ma-ni ôû treân ñaàu ngoïn côø, aùnh saùng toûa khaép, chieáu caû boán phöông, thaân cuûa boán binh chuûng cuõng ñeàu chieáu saùng, nhö maët trôøi chieáu saùng theá gian. Luùc baáy giôø, taát caû Baø-la-moân, Cö só... cö truù ôû coõi aáy ñeàu thöùc daäy, laøm caùc coâng vieäc vì töôûng laø ñaõ saùng, maët trôøi ñaõ moïc. Do nhaân duyeân aáy, Chuyeån luaân vöông caûm thaáy vui möøng, voâ cuøng phaán khôûi, töï nghó: "Ngoïc baùu naøy vì ta maø xuaát hieän chaêng?" Chö Tyø-kheo, Chuyeån luaân vöông coù ngoïc baùu hoaøn haûo laø nhö vaäy. Chö Tyø-kheo, theá naøo goïi laø ngoïc nöõ baùu hoaøn haûo cuûa Chuyeån luaân thaùnh vöông? Chö Tyø-kheo, ngoïc nöõ baùu cuûa Chuyeån luaân vöông xuaát hieän, khoâng luøn, khoâng cao, khoâng to, khoâng beù, chaúng traéng, chaúng ñen, ñoan trang thuøy mò, troâng thaät ñaùng yeâu, ñeïp ñeõ voâ cuøng, dung maïo hoaøn haûo. Khi trôøi noùng thì thaân ngoïc nöõ maùt; khi trôøi laïnh thì thaân aám; treân thaân tieát ra muøi höông Chieân ñaøn, mieäng luoân thôm muøi thôm hoa sen xanh, vì Chuyeån luaân vöông nguû treã daäy sôùm, caàn maãn cung kính phuïng söï; phaøm laøm vieäc gì cuõng khoâng phaät yù vua. Taâm cuûa naøng coøn khoâng khôûi aùc nieäm, huoáng laø thaân, khaåu. Do nhaân duyeân aáy, Chuyeån luaân thaùnh vöông caûm thaáy hoan hyû, phaán khôûi voâ cuøng, trong loøng töï nghó: "Ngoïc nöõ baùu naøy vì ta maø xuaát hieän chaêng?" Chö

Tyø-kheo, Chuyeån luaân vöông aáy, coù ngoïc nöõ baùu hoaøn haûo laø

nhö vaäy. Chö Tyø-kheo, theá naøo goïi laø beà toâi baùu chuû kho taøng, ñaày ñuû oai thaàn cuûa Chuyeån luaân thaùnh vöông? Chö Tyø-kheo, Chuyeån luaân vöông aáy coù vò quan baùu chuû kho taøng xuaát hieän, raát giaøu coù nhieàu cuûa, coù nhieàu coâng quaû. Vò quan aáy do nghieäp baùo neân sanh ra coù thieân nhaõn, thaáy roõ trong loøng ñaát; hoaëc kho taøng coù chuû, hoaëc kho taøng voâ chuû ñeàu bò ñoâi maét cuûa vò aáy phaùt hieän. Laïi nöõa, hoaëc ôû döôùi nöôùc, treân bôø, hoaëc xa, hoaëc gaàn, heã choã naøo coù thì vò quan chuû kho taøng aáy ñeàu vì vua maø giöõ gìn ñuùng nhö phaùp. Neáu laø vaät voâ chuû thì vò aáy lieàn thu laáy boû vaøo vaøng, baïc cuûa mình, khi Chuyeån luaân vöông coù vieäc caàn duøng veà taøi baûo thì kòp thôøi cung caáp ñaày ñuû. Khi aáy, vò quan chuû kho taøng kia lieàn ñi ñeán choã Chuyeån luaân vöông thöa: "Taâu Ñaïi thaùnh thieân vöông, neáu Thieân vöông caàn duøng taøi baûo gì thì xin Thieân vöông chôù lo. Thaàn seõ vì Thieân vöông cung caáp ñaày ñuû theo nhu caàu". Khi aáy Chuyeån luaân vöông muoán thöû vò quan baùu chuû kho taøng neân ñi ñeán beân bôø nöôùc, ngoài leân treân thuyeàn, ra giöõa doøng soâng, baûo vò quan chuû kho taøng: "OÂng laø vò quan chuû kho taøng; ta caàn duøng taøi baûo. Haõy mau cung caáp ñaày ñuû. Haõy mau cung caáp ñaày ñuû!". Vò quan chuû kho taøng taâu: "Cuùi xin Ñaïi thieân vöông, haõy ñôïi giaây laùt, thuyeàn naøy ñeán bôø, ngay taïi nôi aáy, thaàn seõ laáy taøi baûo ñeå cung caáp cho Thieân vöông söû duïng". Nhaø vua baûo: "Nay ta khoâng muoán leân bôø laáy taøi baûo, chæ ôû ngay ñaây, haõy cung caáp ñaày ñuû cho ta!" Vò quan chuû kho taøng lieàn taâu: "Xin tuaân thaùnh chæ, chaúng daùm traùi leänh!" Khi aáy, vò quan chuû kho taøng, nhaän thaùnh chæ roài, lieàn veùn tay aùo beân phaûi, goái phaûi quyø treân thuyeàn, ñöa tay quô trong nöôùc, ngoùn tay nhö caøng cua, caøo doàn nhieàu vaøng baïc, chöùa ñaày ñoà ñöïng, ñaët ôû treân thuyeàn, daâng leân Chuyeån luaân vöông, taâu: "Ñaây laø vaøng baïc coõi trôøi. Chö Thieân ñem cuûa baùu naøy daâng leân Thieân vöông ñeå ngaøi söû duïng". Khi aáy Chuyeån luaân vöông baûo vôùi vò quan chuû kho taøng: "Ta khoâng caàn taøi baûo, chæ thöû ngöôi thoâi". Vò quan chuû kho taøng nghe vua noùi vaäy, thu laïi vaøng baïc boû vaøo trong nöôùc. Do nhaân duyeân aáy, Chuyeån luaân vöông caûm thaáy hoan hyû, phaán khôûi voâ cuøng, töï nghó: "Ta nay ñaõ coù vò quan baùu chuû kho taøng roài chaêng?'

689 KHỞI THẾ NHÂN BỔN-CHUYỂN LUÂN VƯƠNG - TRƯỜNG A HÀM II Chö Tyø-kheo, Chuyeån luaân vöông aáy coù vò quan baùu hoaøn haûo chuû kho taøng laø nhö vaäy. Chö Tyø-kheo, theá naøo goïi laø vò töôùng gioûi laõnh ñaïo quaân ñoäi cuûa Chuyeån luaân vöông? Chö Tyø-kheo, do söùc phöôùc ñöùc, Chuyeån luaân vöông aáy töï nhieân coù vò töôùng baùu xuaát hieän. Vò aáy thoâng minh, coù nhieàu möu löôïc, hieåu roõ quaân cô, ñaày ñuû thaân tueä. Neáu Chuyeån luaân vöông caàn binh löïc, thì oâng coù theå chuaån bò ñaày ñuû: Neáu muoán binh lính chaïy thì lieàn chaïy, muoán giaûi taùn lieàn giaûi taùn, muoán ñöùng yeân lieàn ñöùng yeân. Khi aáy vò töôùng laõnh baùu lieàn ñi ñeán choã Chuyeån luaân vöông. Ñeán nôi, taâu vôùi Chuyeån luaân vöông: "Neáu nhaø vua muoán huaán luyeän quaân lính, xin nhaø vua ñöøng lo. Thaàn seõ huaán luyeän quaân lính cho ngaøi, khieán cho chuùng thuaàn

phuïc, tuøy thuaän nhö yù muoán". Khi aáy Chuyeån luaân vöông muoán thöû vò töôùng laõnh baùu kia neân lieàn ra leänh ñieàu ñoäng ñuû boán binh chuûng laø töôïng binh, maõ binh, xa binh vaø boä binh, taát caû ñeàu nhö nhau. Haï leänh ñieàu ñoäng ñuû boán loaïi binh chuûng xong, khi aáy vua ra leänh cho vò töôùng laõnh baùu kia: "OÂng laø töôùng laõnh, haõy vì ta maø kheùo leùo chuaån bò quaân lính, huaán luyeän khieán chuùng tuøy thuaän: chaïy toát, ñi toát, taäp hôïp toát, giaûi taùn toát, ñuùng nhö phaùp, chôù sai traùi". Vò töôùng laõnh aáy nghe Chuyeån luaân vöông ra leänh nhö vaäy lieàn taâu vôùi vua: "Nhö lôøi Thieân vöông daïy baûo, thaàn khoâng daùm traùi leänh". Boán binh chuûng aáy, sau khi ñaõ chuaån bò roài, y theo saéc leänh cuûa vua, baûo chaïy thì chaïy, baûo giaûi taùn thì giaûi taùn,... cho ñeán muoán ñöùng yeân thì ñöùng yeân. Do nhaân duyeân aáy, Chuyeån luaân vöông raát hoan hyû, phaán khôûi voâ cuøng, nghó raèng ta nay ñaõ coù töôùng laõnh baùu. Chö Tyø-kheo, Chuyeån luaân vöông aáy coù vò töôùng laõnh baùu, ñaày ñuû oai löïc laø nhö vaäy. Chö Tyø-kheo, neáu coù baûy thöù baùu xuaát hieän nhö theá thì sau doù chaéc chaén ñöôïc goïi laø Chuyeån luaân thaùnh vöông. Chö Tyø-kheo, Chuyeån luaân vöông aáy tuoåi taùc thoï maïng raát laâu daøi. Trong taát caû thôøi gian, taát caû theá gian, khoâng coù ngöôøi naøo coù ñöôïc söï an oån laâu daøi nhö Chuyeån luaân vöông. Sinh maïng toàn taïi laâu daøi, ñoù laø thaàn thoâng thöù nhaát – thoï maïng ñaày ñuû cuûa Chuyeån luaân vöông. Laïi nöõa, chö Tyø-kheo, thaân theå maø vò Chuyeån luaân vöông aáy baåm thoï khoâng beänh, ít naõo, caùc töôùng ñaày ñuû. Laïi nöõa, buïng cuûa vua khoâng

lôùn, khoâng nhoû; laïnh, aám, maùt, noùng, ñieàu hoøa theo thôøi tieát; tôùi lui nheï nhaøng, aên uoáng tieâu hoùa, an oån khoaùi laïc. Trong taát caû moïi thôøi, khoâng coù ngöôøi naøo khaùc ôû theá gian sanh ra maø ñöôïc nhö vaäy, ít beänh, khoâng coù caùc noãi buoàn raàu nhö thaùnh vöông kia. Ñoù laø thaàn thoâng thöù hai – thaàn löïc ñaày ñuû cuûa Chuyeån luaân thaùnh vöông. Laïi nöõa, chö Tyø-kheo, baùo thaân coù ñöôïc cuûa Chuyeån luaân kia ñoan chaùnh khaû aùi, thöôøng ñöôïc theá gian öa nhìn ngaém, ñeïp ñeõ tuyeät vôøi, saéc thaân thanh tònh, trang nghieâm troïn veïn. ÔÛ trong taát caû thôøi gian, trong loaøi ngöôøi, khoâng coù ai thoï sanh maø coù ñöôïc nhö theá, ñoan chaùnh, khaû aùi, ñöôïc theá gian ngaém nhìn hình töôùng hoaøn haûo cuûa Chuyeån luaân vöông aáy. Ñoù laø thaàn thoâng thöù ba – saéc maïo ñaày ñuû cuûa Chuyeån luaân thaùnh vöông. Laïi nöõa, chö Tyø-kheo, do nhaân duyeân nghieäp baùo, Chuyeån luaân vöông kia coù ñaïi phöôùc ñöùc; ñoù laø ñaày ñuû caùc loaïi cuûa caûi, ñaày ñuû caùc loaïi chaâu baùu traân kyø cuûa theá gian. Trong moïi thôøi, khoâng coù ai thoï sanh trong loaøi ngöôøi maø coù söï giaøu coù nhö theá, coù taøi saûn nhö theá, coù nhieàu y phuïc, ñoà chôi, baùu vaät traøn ñaày baèng vôùi vò vua Chuyeån luaân aáy. Ñoù laø thaàn thoâng thöù tö - quaû baùo ñaày ñuû cuûa Chuyeån luaân thaùnh vöông. Chö Tyø-kheo, neáu ngöôøi coù ñaày ñuû boán loaïi thaàn thoâng nhö theá, thì sau ñoù môùi ñöôïc goïi laø Chuyeån luaân thaùnh vöông. Chö Tyø-kheo, laïi nöõa, vò Chuyeån luaân thaùnh vöông coù phöôùc ñöùc ñöôïc nhaân daân yeâu meán, kính troïng, taâm thöôøng hoan hyû an vui, gioáng nhö con thöông kính cha mình. Nhaân daân ñöôïc Chuyeån luaân vöông thöông yeâu, loøng luoân nhôù nghó

nhö cha thöông con. Chö Tyø-kheo, Chuyeån luaân vöông aáy ngoài trong xe cöïc kyø loäng laãy muoán du lòch nhìn xem vöôøn röøng vaø caùc caûnh ñeïp. Khi aáy, nhaân daân ñöôïc thaáy Chuyeån luaân vöông ñeàu raát vui möøng, noùi vôùi ngöôøi ñaùnh xe: “Xin oâng kheùo ñieàu khieån xe. Xin haõy ghì cöông laïi, ñi chaäm chaäm, töø töø, chôù ñi quaù nhanh. Vì sao? Vì neáu oâng ñi töø töø, cho xe ñi chaäm raõi, thì chuùng toâi coù nhieàu thôøi gian ñeå ñöôïc chieâm ngöôõng Chuyeån luaân thaùnh vöông”. Chuyeån luaân vöông nghe lôøi noùi aáy, cuõng baûo ngöôøi ñaùnh xe nhö theá: “Ngöôi haõy kheùo ñieàu khieån xe. Haõy cho xe ñi töø töø chaäm raõi, caån thaän, chôù voäi vaøng! Vì sao? Vì neáu ngöôi kheùo ñieàu khieån xe cho ñi thong thaû thì ta coù nhieàu thôøi gian ñeå xem xeùt khaép nhaân daân”. Chö Tyø-kheo! Nhaân daân nôi aáy thaáy Luaân vöông roài, ñeàu töï mang

691 KHỞI THẾ NHÂN BỔN-CHUYỂN LUÂN VƯƠNG - TRƯỜNG A HÀM II traân baûo cuûa mình ñeán tröôùc ñeå daâng hieán leân Chuyeån luaân thaùnh vöông. Ñeán nôi roài, hoï taâu: “Chuùng thaàn xin daâng leân Thieân vöông! Nhöõng vaät naøy thuoäc veà cuûa ngaøi. Xin ngaøi thoï nhaän, tuøy ngaøi söû duïng. Nhöõng vaät naøy chæ coù ngaøi môùi xöùng ñaùng söû duïng”. Chö Tyø-kheo, Chuyeån luaân vöông aáy khi xuaát hieän ôû theá gian thì chaâu Dieâm-phuø naøy saïch seõ baèng phaúng, khoâng coù gai goác vaø röøng raäm, goø noång, nhaø xí, ñoà dô baån, choã hoâi haùm, soûi ñaù, ngoùi gaïch, caùt, ñaát, pheøn..., töï nhieân ñaày ñuû baûy baùu: vaøng, baïc..., thôøi tieát ñieàu hoøa, khoâng laïnh, khoâng noùng. Laïi nöõa, chö Tyø-kheo, khi Chuyeån luaân vöông xuaát hieän theá gian thì chaâu Dieâm-phuø naøy töï nhieân hình thaønh taùm vaïn thaønh aáp, ñeàu sung söôùng an laïc, khoâng coù söï sôï haõi, luùa gaïo dö daõ, xoùm laøng ñoâng ñuùc, nhaân daân phaùt ñaït, thaät ñaùng yeâu. Laïi nöõa, chö Tyø-kheo, khi Chuyeån luaân vöông xuaát hieän ôû theá gian thì ôû chaâu Dieâm-phuø naøy, xoùm laøng, thaønh aáp, choán vua cai trò, nhaø cöûa san saùt, gaø bay ñuïng nhau, nhaân daân sung söôùng an laïc khoâng theå nghó baøn. Laïi nöõa, chö Tyø-kheo, khi Chuyeån luaân vöông xuaát hieän theá gian ôû chaâu Dieâm-phuø naøy, thöôøng vaøo nöûa ñeâm, töø trong ao A-na-baø-ñaït- ña, noåi leân ñaùm maây lôùn truøm khaép chaâu Dieâm-phuø cuøng caùc nuùi bieån, roài möa lieàn truùt xuoáng, gioáng nhö moät maøng söûa traûi. Nöôùc möa ñaày ñuû muøi vò taùm coâng ñöùc. Nöôùc thaám saâu boán ngoùn tay, khoâng chaûy traøn lan, ngay khi rôi xuoáng, lieàn thaám vaøo loøng ñaát, maát huùt khoâng thaáy. Vaøo cuoái ñeâm, maây muø tan heát, laïi töø trong bieån, gioù maùt noåi leân thoåi tan khí aåm, nhaân daân xuùc chaïm, caûm thaáy an laïc. Laïi nöõa, khí aåm ngoït ngaøo kia thaám nhuaän chaâu Dieâm-phuø, laøm cho khaép nôi ñeàu phuø nhieâu töôi toát. Gioáng nhö ôû ñôøi, ngöôøi thôï gioûi laøm traøng hoa, hoaëc ñeä töû cuûa ngöôøi thôï aáy, laøm thaønh traøng hoa roài, duøng nöôùc töôùi leân, laøm cho hoa thaám nhuaän, maøu hoa töôi thaém cuõng gioáng nhö vaäy. Laïi nöõa, khi Chuyeån luaân vöông xuaát hieän ôû ñôøi thì ñaát ñai coõi Dieâm-phuø-ñeà naøy luoân luoân maøu môõ, toát töôi. Gioáng nhö coù ngöôøi duøng daàu thoa leân ñaát. Loaïi nöôùc thaám öôùt maøu môõ toát töôi aáy cuõng gioáng nhö theá. Chö Tyø-kheo, Chuyeån luaân vöông xuaát hieän ôû ñôøi, tuy traûi qua soá naêm laâu xa voâ löôïng nhöng cuõng coù vaø

cuõng chòu nhöõng xuùc giaùc nhö ngöôøi theá gian. Gioáng nhö ngöôøi coù thaân theå oám yeáu, aên thöùc aên ngon, phaûi vaän ñoäng laøm vieäc, tieáp xuùc vôùi söï meät nhoïc chuùt ñænh môùi mau

tieâu hoùa. Chuyeån luaân vöông khi ñaõ soáng laâu ôû theá gian, tieáp xuùc vôùi söï sanh töû cuõng gioáng nhö theá. Chö Tyø-kheo, khi Chuyeån luaân vöông kia maïng chung, xaû thaân maïng roài, sanh leân coõi trôøi, cuøng ôû caûnh trôøi Ba möôi ba. Laïi nöõa, chö Tyø-kheo, ngay khi Chuyeån luaân vöông maïng chung, ôû treân khoâng trung, möa caùc loaïi hoa: hoa sen xanh, hoa sen hoàng, hoa sen vaøng, hoa sen traéng vaø caùc loaïi hoa khaùc ñeå cuùng döôøng Chuyeån luaân vöông. Laïi möa boät Thieân traàm thuûy, boät Ña-giaø-la, boät höông Chieân ñaøn, vaø caùc loaïi hoa Maïn-ñaø-la trôøi. Laïi coù caùc loaïi aâm nhaïc vi dieäu coõi trôøi khoâng ñaùnh maø töï taáu, cuõng coù tieáng vi dieäu coõi trôøi ca haùt taùn thaùn cuùng döôøng thaân Chuyeån luaân vöông ñeå taïo phöôùc lôïi. Chö Tyø-kheo, khi aáy ngoïc nöõ baùu, chuû kho taøng baùu, töôùng laõnh baùu… lieàn duøng caùc thöù nöôùc thôm, taém röûa thaân Chuyeån luaân vöông. Duøng nöôùc thôm taém röûa xong, tröôùc heát duøng vaûi Kieáp-ba-ta quaán laïi, sau ñoù môùi duøng aùo loâng thaúng neáp maëc vaøo. Tieáp ñeán laïi duøng ñuû naêm traêm taám meàn tinh teá ñeïp ñeõ theo thöù lôùp ñaép leân roài buoäc laïi. Laøm nhö vaäy xong roài duøng kim quan ñaõ ñöïng ñaày daàu toâ, ñaët thaân Chuyeån luaân vöông vaøo; ñaët yeân vaøo kim quan roài, laïi ñaët kim quan vaøo trong quaùch baïc; ñaët vaøo quaùch baïc roài, duøng ñinh ñoùng laïi. Laïi taäp trung taát caû caùc loaïi caây Höông laïi, chaát thaønh ñoáng lôùn, sau ñoù thieâu ñoát. Thieâu ñoát xong, ñem ñeå taïi ngaõ tö ñöôøng, kieán taïo moät ngoâi thaùp baùu, cao moät do- tuaàn, roäng nöûa do-tuaàn, trang trí nhieàu maøu, duøng boán baùu taïo neân ñoù laø vaøng, baïc, löu ly vaø pha leâ. Thaùp coù boán bôø töôøng, chung quanh roäng naêm möôi do-tuaàn, coù baûy lôùp bôø töôøng, baûy lôùp lan can,… nhö treân löôïc noùi… cho ñeán caùc loaïi chim ñeàu töï ca hoùt. Khi aáy ngoïc nöõ baùu, chuû kho taøng baùu vaø töôùng laõnh baùu döïng thaùp baùu cho Chuyeån luaân vöông hoaøn thaønh xong, sau ñoù baøy bieän ñuû thöù ñoà cuùng döôøng thöôïng haïng; ñuû moïi haïng ngöôøi ñeán xin, caàn thöùc aên cho thöùc aên, caàn thöùc uoáng cho thöùc uoáng, caàn xe cho xe, caàn y phuïc cho y phuïc, caàn cuûa caûi cho cuûa caûi, caàn baùu vaät cho baùu vaät, caáp phaùt heát, ai cuõng ñaày ñuû. Chö Tyø-kheo, sau khi Chuyeån luaân vöông maïng chung baûy ngaøy, baùnh xe baùu, voi baùu, ngöïa baùu vaø ngoïc Ma-ni baùu kia töï nhieân taát caû ñeàu bieán maát. Ngoïc nöõ baùu, chuû kho taøng baùu vaø töôùng laõnh baùu cuõng ñeàu maïng chung. Boán thaønh baùu kia cuõng ñeàu bieán ñoåi, trôû thaønh thaønh ñaát. Nhaân daân coõi aáy cuõng laàn löôït theo ñoù maø giaûm.

693 KHỞI THẾ NHÂN BỔN-CHUYỂN LUÂN VƯƠNG - TRƯỜNG A HÀM II Chö Tyø-kheo, Taát caû caùc haønh höõu vi voâ thöôøng, chuyeån bieán nhö theá, khoâng coù gì thöôøng truï, raõ tan ly taùn, khoâng ñöôïc töï taïi laø phaùp ma, dieät, tan trong giaây laùt, chaúng toàn taïi laâu. Chö Tyø-kheo, vì theá caùc vò phaûi boû caùc haønh, phaûi neân vieãn ly, phaûi neân chaùn gheùt, caàn phaûi mau caàu con ñöôøng giaûi thoaùt.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.